

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

PROGRAM ROZVOJA OBCE VOJNATINA

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2016 - 2022

Formulár č. Ú1 – Hlavička dokumentu PRO

Názov:	Program rozvoja obce na obdobie 2016 - 2022
Územné vymedzenie:	Košický kraj, okres Sobrance, obec Vojnatina
Územný plán obce schválený:	
Dátum schválenia PRO:	62/2015; 15.12.2015
Dátum predĺženia platnosti PRO:	59/2022; 28.12.2022
Dátum platnosti:	2016 - 2022
Verzia:	2.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Košický kraj
Okres:	Sobrance
Región:	Zemplín
Poloha:	22° 14' v. d., 48° 44' s. š
Nadmorská výška	130
Rozloha	768,78
Počet obyvateľov	246
Hustota obyvateľstva:	31,74 obyvateľ/km ²
Nacionálie:	
PSČ:	072 61
ŠUJ	00325961
EVČ	SO
Tel. predvoľba:	+421-56
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obec Vojnatina, Obecný úrad Vojnatina 124, 072 61
Web:	www.vojnatina.sk
E-mail:	ocuvojnatina@minet.sk
Telefón	6522353

Obsah

Úvod.....	4
Analytická časť PRO	12
1. Základná charakteristika obce	12
1.1 História obce	12
1.2 Prírodné pomery	13
1.3 Technické pomery.....	14
1.4 Doprava.....	14
1.5 Životné prostredie	14
1.6 Obyvateľstvo.....	16
1.7 Vzdelanie a zamestnanosť	20
1.8 Bývanie	22
1.9 Školstvo a vzdelanie	25
1.10 Sociálna sféra	25
1.11 Zdravotníctvo	27
1.12 Kultúra deti mládež dôchodcovia.....	27
1.13 Šport.....	28
1.14 Ubytovacie zariadenia.....	28
1.15 Služby -Stravovacie a reštauračné služby	28
1.16 Cestovný ruch.....	28
1.17 Rekapitulácia rozpočtu obce za roky 2009 – 2014	29
1.18 Samospráva	29
1.19 Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie územia	30
Ex-post hodnotenie existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. 2015	32
1.20Analýza silných a slabých stránok územia.....	37
2. Strategická časť.....	41
2.1 Vízia územia	41
2.2 Formulácia a návrh stratégie.....	43
2.3 Strategické ciele v jednotlivých politikách.....	46
3. Programová časť	46
3.1.Akčné plány.....	47
4. Realizačná časť	51
4.1.INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO...52	
4.2.SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PRO.....53	
4.3.Akčný plán.....56	

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

5. Finančná časť	56
5.1. Indikatívny finančný plán.....	56
6. Záver	57
7. Prílohy PRO.....	58
7.1. Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO.....	58
7.2. Zoznam skratiek.....	59

ÚVOD

Program rozvoja obce Vojnatina s výhľadom do roku 2022 (PRO) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja, ktorý vychádza z PHSR Košického samosprávneho kraja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom rozvoja obce Vojnatina sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Vojnatina, ktorý vychádza z predošlého PHSR obce Vojnatina. Tento dokument na základe výsledkov ročného hodnotenia bude sa priebežne aktualizovať a dopĺňať.

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona číslo 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program rozvoja rieši ekonomický, sociálny a kultúrny rozvoj obce Vojnatina, je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

1. Miestnej úrovni
 - **Územný plán obce**
 - **Program rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
 - **Viacročný rozpočet**

2. Národnej úrovni

Partnerská dohoda určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých

bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.

Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020 - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.

Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020

Program rozvoja samosprávneho kraja (PHSR KSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.

Víziou Košického samosprávneho kraja je vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja.

Medzi najzávažnejší a najzložitejší problém v oblasti regionálneho rozvoja v Košickom kraji patrí postupná sociálna degradácia stále väčšej časti obyvateľov a z toho vyplývajúca nezamestnanosť, nízke mzdy a chudoba. Dopyt po pracovnej sile sa vo väčšine tradičných odvetví priemyslu a služieb postupne znižuje. Konkurenčný tlak na globálnych trhoch výrazne zvyšuje tlak na rast produktivity práce, čo následne vedie k rušeniu „nepotrebných“ pracovných miest a nárastu nezamestnanosti. Preto bez zmeny doterajšej hospodárskej politiky nie je reálne predpokladať, že sa zamestnanosť ešte niekedy podarí udržateľným spôsobom dostať aspoň na predkrízovú úroveň pred rokom 2008. Podľa štatistik Slovenská ekonomika z hľadiska jej základnej funkcie, „zabezpečovania pracovných príležitostí“ pre obyvateľov, patrí v tejto oblasti dlhodobo medzi najslabšie nielen v Európskej únii ale aj v OECD. Z týchto skutočností vyplýva základné poslanie (misia) Košického samosprávneho kraja: **intenzívna podpora tvorby nových pracovných miest a iniciatív vedúcich k rastu miezd** v Košickom kraji¹.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,

Národný program reforiem, máj 2012,

Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,

Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020,

2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015

Na nadnárodnej úrovni Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast

Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,

¹ PHSR *Košického samosprávneho kraja*

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“.

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti. Implementácia Programu rozvoja obce Vojnatina je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Vojnatina. Návrh spôsobu implementácie bude potrebné dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach:

Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Košický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.

- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie:

- príjmy z miestnych daní a poplatkov,
- zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty v súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu rozvoja obce Vojnatina. Ide o nasledovné strategické dokumenty:

Ako podporné materiály pri vypracovaní Programu rozvoja obce Vojnatina boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania. Obec Vojnatina má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

1. posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií,
2. zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality,

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

3. zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH),
4. podpora prechodu na nízko uhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch,
5. podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík,
6. ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov,
7. podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach,
8. podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily,
9. podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe,
10. investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania,
11. zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EU: Partnerskej dohody a operačných programov

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATELNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY
INVESTIČNÁ PRIORITA 1: riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK INVESTIČNÁ

PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií, narišenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízko uhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple
PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 1: Výskum a vývoj pre potreby inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry (výskum a inovácia) a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä európskeho záujmu

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Podpora podnikateľských investícií do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, klastrov a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách a šírenie všestranne využiteľných technológií.

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízko uhlíkových technológií TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE Program rozvoja vidieka Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

Neprojektové opatrenia (realizácia bude zabezpečované cez národné Opatrenia):

- Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (LFA)
- Agroenvironmentálne operácie súvisiace s klímou
- Ekologické poľnohospodárstvo
- Platby za životné podmienky zvierat
- Platby Natura 2000

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS NADÁCIA PONTIS

Uplatnenie integrovaného prístupu

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Rozmer - 1 Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PRO skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

Rozmer – 2 PRO Vojnatina integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PRO Vojnatina 2016 – 2022 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PRO obce 2008 - 2014, platnosť predĺžená do roku 2015 a to vzhľadom na to že nebol spracovaný PHSR KSK. PRO obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

Rozmer – 3 Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starostka, komisie.

Rozmer – 4 Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PRO

Názov dokumentu

- Program rozvoja obce Vojnatina na roky 2016 - 2022

Forma spracovania

- starostkou obce,

Program rozvoja obce Vojnatina programovacie obdobie 2016 - 2022

- poslanci obecného zastupiteľstva
- s pomocou externého odborníka (spolupráca),

Riadenie procesu spracovania

- pracovná skupina pracovala v zložení:
- starostka obce,
- poslanci obecného zastupiteľstva
- s pomocou externého odborníka
- spracovanie PRO vychádzalo z predošlého PHaSR obce nakoľko neboli naplnené všetky priority rozvoja obce. Boli len dopracované ďalšie iniciované potreby a žiaduce zmeny

Obdobie spracovania

- PRO bol spracovaný v priebehu roka 2015

Financovanie spracovania

- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce.

ANALYTICKÁ ČASŤ PRO

Obec Vojnatina sa nachádza na východnom Slovensku, v Košickom kraji, asi 3 km východne od okresného mesta Sobrance. Leží v strednej časti údolia Kruhovského potoka na miernom južnom svahu pohoria Vihorlatských vrchov. Zo severovýchodu ju chráni masív Popričného vrchu, obzor na severozápade uzatvára línia Vihorlatu s obrysami Sninského kameňa a na juh sa rozprestierajú roviny Východoslovenskej nížiny.

Nadmorská výška stredu obce je okolo 130 m, rozloha 768,78 ha a počet stálych obyvateľov pri poslednom sčítaní bol 246.

1. Základná charakteristika obce

1.1 História obce

Vojnatina patrí k starobylým dedinám bývalej Užskej stolice. Obec leží v severovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny, v strednej časti údolia Kruhovského potoka, v nadmorskej výške okolo 130 m. Pri Vojnatine sa nachádzajú stopy po sídlisku z 9.-10. storočia a črepy súdobej keramiky. Sídlisko obývali a keramiky užívali zaiste vtedajší obyvatelia Vojnatiny. Vojnatinský územný majetok bol v druhej polovici 13. storočia vo vlastníctve užských hradníkov. Keď v roku 1284 hradníci predali časť majetku ležiaceho pri Vojnatinskom potoku, pri tej príležitosti vznikla prvá správa o príslušnom územnom majetku.

Prvá písomná správa o dedine Vojnatina je až z roku 1336 o deľbe majetkov šľachticov z Michaloviec. Vojnatina vtedy už patrila týmto šľachticom. Z obsahu listiny vyplýva, že dedina jestvovala aj pred rokom 1336. V písomnostiach zo 14. a 15. storočia sa vyskytuje pravidelne pod názvom Vajnatina. Bol to maďarizovaný tvar pôvodného slovenského názvu Vojnatina, ktorý sa do písomností dostal len ojedinele. Názov Vojnatina nepochybne korení v slovanskom, či slovenskom mene.

Typologicky mu je blízky názov Beňatina. Nateraz možno predpokladať, že nositeľ mena so základom Vojna mal k dedine rodový, prípadne feudálny vzťah. V písomnostiach zo 14. a 15. storočia sa táto dedina vyskytuje aj pod názvom zloženým z jej maďarizovaného názvu a maďarizovaného názvu dediny Tibava. Zložený názov dosvedčuje to, že vojnatinský územný majetok pôvodne patril k územia starobylejšej Tibavy, že aj prvé vojnatinské sídlisko vzniklo na tibavskom majetku. Z toho je zrejmé, že Vojnatina bola mladšou dedinou ako Tibava. Vychádzajúc z uvedených poznatkov predpokladáme, že Vojnatinu založili obyvatelia Tibavy pred 13. storočím. V prvej polovici 14. storočia už bola rozvinutou dedinou, v ktorej bol aj zemepanský vodný mlyn. Vojnatinu nadobudli predkovia šľachticov z Michaloviec nepochybne v roku 1290 ako súčasť tibavského panstva. Jedna rodina šľachtici v prídomku od polovice 14. do začiatku 15. storočia. Kúria tam jestvovala dokázateľne ešte v prvej polovici 15. storočia. Vojnatina patrila v 14.-17. storočí šľachticom z Michaloviec, Tibavy, Vojnatiny, ale aj Bočkajovcov. Bola majetkovou súčasťou panstva Tibava. Vo Vojnatine bol katolícky kostol, o ktorom sú správy z rokov 1374, 1452 a 1471. Miestny kostol treba predpokladať už v prvej polovici 14. storočia. Terajší farský kostol, postavený pravdepodobne na mieste staršieho kostola, pochádza z druhej polovice 16. storočia. V polovici 17. storočia v ňom pôsobili evanjelickí farári. Vojnatinské sedliacke domácnosti v roku 1427 zdanené daňou kráľovi od 25 port. Z toho vychodí, že v dedine bolo najmenej toľko obývaných sedliackych domov. V roku 1437 tam hospodáril 37 poddanských, zväčša sedliackych domácností. V prvej polovici 15. storočia bola Vojnatina stredne veľkou dedinou. Neskôr, najmä v 16. storočí ju obyvatelia opúšťali. V roku 1567 tam zdanili len jednu sedliacku domácnosť na celej a tri na polovičných usadlostiach, teda od 2,5 porty. V roku 1588 hospodáril dve sedliacke domácnosti na polovičných usadlostiach, takže ich zdanili od jednej porty. Pravda, nezdanili richtára na polovičnej usadlosti, ani šesť želiarskych domácností. Tamojšie sídlisko malo v roku 1599 päť obývaných poddanských domov. Pravda, bol tam aj kostol, fara, škola, možno aj mlyn a kúria. Na prelome 16. a 17. storočia bola Vojnatina malou dedinou. Okrem osadenstva fary v nej žilo najmä poddanské obyvateľstvo. V 17., prípadne začiatkom 18. storočia poddaní dedinu opustili, alebo vymreli. V rokoch 1715 a 1720 tam nežili. Bývali v nej len zemaniam. Neskôr obnovená dedina mala v druhej polovici 18. storočia slovenských obyvateľov a v kostole opäť pôsobili katolícki farári².

1.2 Prírodné pomery

V obci je najrozšírenejšou aktivitou poľnohospodárstvo. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 467 ha, čo predstavuje cca 65 % z jej celkovej výmery. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj vysoký podiel poľnohospodárskej pôdy využívanej ako orná pôda – 60,72 %.

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo,

² Ferdinand Uličný „DEJINY OSÍDLLENIA UŽSKEJ ŽUPY

vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce pokolenie ako zdravú.

V katastrálnom území sú 3 archeologické lokality Lesčiky, Pod Malinikmi a Maliniky.

Hydrografický patrí územie obce do povodia Bodrogu. Podnebím patrí do teplej klimatickej oblasti Východoslovenskej nížiny. Priemerné trvanie slnečného svitu v oblasti neďalekej Zemplínskej Šíravy je 2 200 hodín ročne. Dlhodobé priemerné teploty v januári sú -1 až -4 °C, v júli 18,8 až 20,5 °C a priemerná celoročná teplota je 9 až 10 °C. Ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 700 mm.

1.3 Technické pomery

Obec Vojnatina sa nachádza v najvýchodnejšej časti Slovenskej republiky. Hranica katastrálneho územia je nepravidelný ovál s pozdĺžnou osou 5,3 km a priečnou osou 2,11 km. Spoločné hranice sú s katastrami obcí Tibava, Orechová, Kolibabovce, Porúbka a Priekopa.

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.

Obec je plynofikovaná, plyn do obce je privedený z obce Tibava. Rozvod plynu je stredotlaký a nízkotlaký. Obec je napojená cez existujúcu automatickú telefónnu sieť.

V 90-tych rokoch obec investovala prostriedky do výstavby kanalizácie, čističky odpadových vôd, a plynofikácie. Obec Vojnatina je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce³.

1.4 Doprava

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Sobrance, ktoré sú vzdialené cca 3 km. Obec je napojená na obec Tibava kde sa napája na nadradený dopravný systém - cestu I/50 Košice – Michalovce.

1.5 Životné prostredie

Stupeň ekologickej stability územia sa hodnotí podľa miery kvality vegetácie a jej zastúpenia v katastrálnom území na základe metodických pokynov. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narúšania ekologickej väzieb v katastrálnom území. Koefficient ekologickej stability (KES) v kvantitatívnom vyjadrení znamená:

³ PHSR Vojnatina 2008 - 2014

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

- menej ako 3.0 - podpriemerná úroveň
- od 3.0 - 4.0 - priemerná úroveň
- nad 4.0 - vysoký stupeň ekologickej stability územia

Tabuľka č. 1 Štruktúra využitia zeme, ekologická stabilita územia

Katastrálne územie, obec	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavené plochy	Ostatné plochy	Orná pôda
Vojnatina	643	34	13	30	49	467
	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalo trav. porasty	Celková výmera	KES
	4	22	0	150	769	2,5

Prameň: VÚGK

Podstatnú časť katastrálneho územia tvoria polia. V obci je stanovený stupeň ekologickej stability 2,5 a v zmysle uvedených ukazovateľov je katastrálne územie Vojnatiny zaradené medzi plochy málo stabilné⁴.

Poľnohospodárstvo je najrozšírenejšou aktivitou v záujmovom území. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 467 ha, čo predstavuje cca 65 % z jej celkovej výmery. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj vysoký podiel poľnohospodárskej pôdy využívanaj ako orná pôda – 60,72 %.

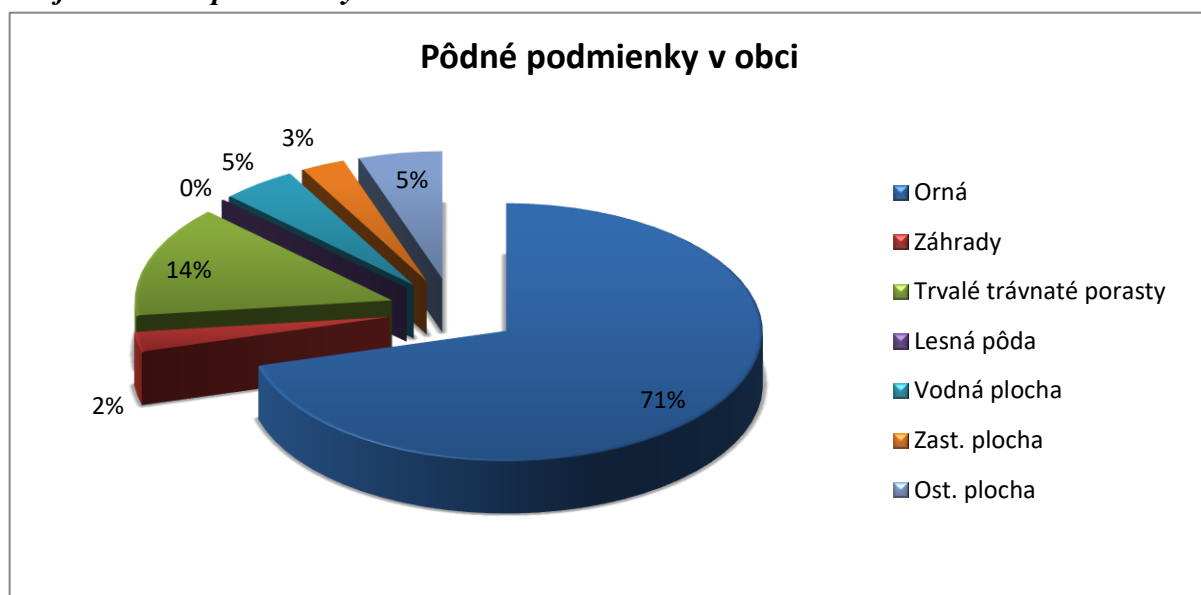
Tabuľka č. 2 Štruktúra využitia zeme (v ha)

Druh pôdy Vojnatina	2000		1994	
	ha	%	ha	%
Poľnohospodárska orná pôda	467	60,72	466,20	60,53
Poľnohospodárska pôda - záhrady	22	2,86	23,30	3,02
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	0,00	0	0,00	0
Poľnohospodárska pôda - lúky, pasienky	150	1,95	149,66	19,43
Poľnohospodárska pôda- vinice, chmeľnice	4	0,52	3,83	0,49
Nepoľnohospodárska pôda- lesný pozemok	34	4,42	34,20	4,44
Nepoľnohospodárska pôda- vodná plocha	13	1,69	13,07	1,69
Nepoľnohospodárska pôda-zastavaná plocha a nádvorie	30	3,90	16,63	2,15
Nepoľnohospodárska pôda- ostatné plochy	49	6,37	64,37	8,35
Celková výmera obce	769	100,00	770,16	100,00

Prameň: VÚGK

⁴ PHSR Vojnatina 2008 - 2014

Graf č.1 Pôdne podmienky

V obci pôdu obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Vinohrady Choňkovce. Špeciálna rastlinná výroba (ovocinárstvo, zeleninárstvo) je v riešenom území rozvinutá.

Obcou pretekajú toky Kruhovsky, Vojnatinsky, Kutočný a Breznický. Sú potenciálnym nebezpečenstvom záplav v katastrálnom území obce a mimo neho.

V strednodobom horizonte je preto potrebné riešiť povodňovú ochranu pred povodňami vo východnej časti zemplínskej nížiny a teda aj obce Vojnatina od rozvodnených riek, a tak zabezpečiť kvalitnú ochranu obyvateľov obce pred povodňami a následnými škodami.

V obci je vodojem skupinového vodovodu a vodné zdroje širšieho významu. v obci je vybudovaná kanalizácia a čistiareň odpadových vôd, kde sa prečisťujú odpadové vody z Vojnatiny, Porúbky a Priekopy.

Okrem vypúšťaných odpadových vôd sa na znečistení podieľajú plošné zdroje znečistenia – splachy z poľnohospodársky využívaných pozemkov.⁵

1.6 Obyvateľstvo

Tabuľka č. 3 Obyvateľstvo

Rok / počet obyvateľov					
2005	2010	2011	2012	2013	2014
235	239	238	243	242	246

Vlastné zisťovanie z obce

⁵ PHSR Vojnatina 2008 - 2014

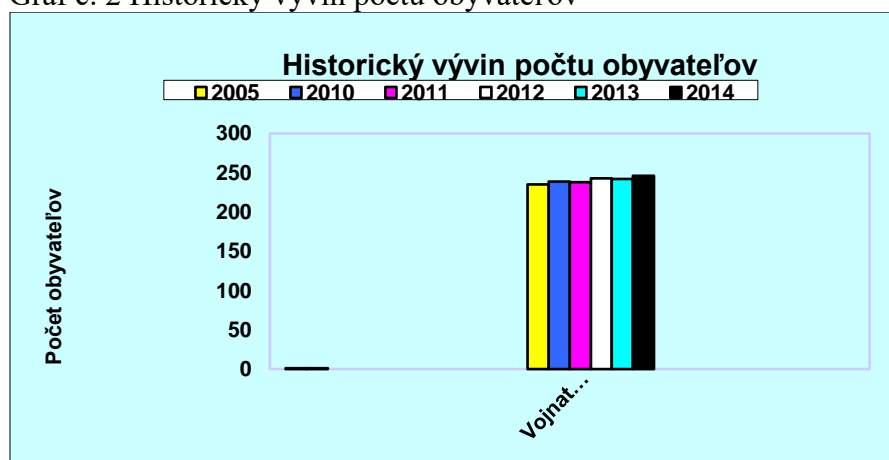
Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

	Rok 2014
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 1.1. (Osoba)	242
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)	246
Narodení (Osoba)	2
Živonarodení (Osoba)	2
Zomretí (Osoba)	3
Prírodný prírastok obyvateľstva (Osoba)	-1
Prisťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	12
Vysťahovaní z trvalého pobytu (Osoba)	7
Migračné saldo (Osoba)	5
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	4
Sobáše (Počet v jednotkách)	1
Rozvody	0

	Rok 2014		
	Spolu	Muži	Ženy
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)	246	131	115
Narodení (Osoba)	2	0	2
Živonarodení (Osoba)	2	0	2
Zomretí (Osoba)	3	0	3
Prírodný prírastok obyvateľstva (Osoba)	-1	0	-1
Prisťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	12	6	6
Vysťahovaní z trvalého pobytu (Osoba)	7	4	3
Migračné saldo (Osoba)	5	2	3
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	4	2	2

Vlastné zisťovanie z obce

Graf č. 2 Historický vývin počtu obyvateľov

Veková štruktúra obyvateľstva

Vekovú štruktúru obyvateľstva charakterizuje zastúpenie hlavných ekonomických aktívnych skupín v roku 2011:

· predproduktívny vek	0 - 14 rokov	31
· produktívny vek	15 - 54 rokov u žien	66
	15 - 59 rokov u mužov	90
· po(s)produktívny vek	55 a viac - ženy	75
	62 a viac - muži	38

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľuďí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001a 2011). Údaje z posledného sčítania v roku 2011 sú podľa Štatistického úradu SR.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

Tabuľka č. 4 Priemerný ročný prírastok obyvateľstva

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – + 2 %
regresívna	pod - 2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek (obyvatelia 0 – 14-roční) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne,
- produktívny vek (obyvatelia 15 – 64-roční) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna,
- poproduktívny vek (obyvatelia vo veku 65+) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Stav a vývoj obyvateľstva obce Vojnatina

K 31.12.2014 žilo v obci Vojnatina 246 obyvateľov, čo predstavuje 1,08 % z celkového počtu obyvateľov okresu Sobrance. Ženy tvorili 46,75 % obyvateľov obce.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 768,786 ha, priemerná hustota osídlenia 31,74 obyvateľov na 1km².

Tabuľka č. 5 Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2014

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011	2014
Počet obyvateľov	383	315	264	243	240	246
Prírastok obyvateľov		- 68	- 51	- 21	- 3	+ 6
Index rastu		82,25	83,81	92,05	98,76	102,50
Ø ročný prírastok		- 1,775 %	- 1,472 %	- 0,795 %	- 0,123 %	+ 0,833 %

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Vojnatina zaznamenáva neustály pokles počtu obyvateľov, pričom tempo má klesajúcu tendenciu. Po roku 2011 bol zaznamenaný prírastok obyvateľstva. Priemerné ročné prírastky sa pohybujú od - 1,775 % do + 0,833 % čo zaradilo obec medzi stagnujúce sídlo. V roku 2014 bol celkový prírastok +4, na ktorom sa podieľalo migračné saldo (+5).

Tabuľka č. 6 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2003 – 2014 (stav k 31.12.)

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2003	235	28	145	62	45,16
%	100,00	11,91	61,70	26,38	
2007	227	26	148	53	49,06
%	100,00	11,45	65,20	23,35	
2011	238	31	168	39	79,49
	100,00	13,03	70,54	16,39	
2014	246	36	176	34	105,88
	100,00	14,63	71,54	13,82	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je jej vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. V obci Vojnatina napriek veľmi nepriaznivej vekovej štruktúre, došlo po roku 2011 k zlepšeniu.

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Index vitality sa počas celého sledovaného obdobia pohyboval pod hodnotou 100 bodov, čo zaradilo obyvateľstvo medzi regresívny (ubúdajúci) typ populácie, s výnimkou v roku 2014 (stagnujúca populácia).

Podľa údajov zo SODB v roku 2011 priemerný vek obyvateľov obce bol 40,6 rokov. Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Vojnatina 98,33 % obyvateľov slovenskej národnosti.

Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 11,67 %, učňovské a stredné bez maturity 25,42 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 40,00 % a vysokoškolské 7,08 % obyvateľstva. Bez vzdelania si uvádza 14,58 %. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (56,25 %), nasleduje gréckokatolícka cirkev (29,58 %). K nezisteným resp. bez vyznania sa hlásilo 10,83 % obyvateľov.

Vo vekovej štruktúre obyvateľstva obce v dôsledku menšieho počtu obyvateľov predproduktívnom veku oproti poproduktívnym môžeme očakávať demografický problém prestarnutie obyvateľstva, ktorý prinesie problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva.

1.7 Vzdelanie a zamestnanosť

Tabuľka č. 7. Štruktúra obyvateľstva podľa ukončeného vzdelania v roku 2011

Ukončené školské vzdelanie	Počet obyvateľov
Základné	46
Učňovské (bez maturity)	46
Stredné odborné (bez maturity)	18
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	38
Úplné stredné odborné(s maturitou)	24
Úplné stredné všeobecné	0
Vyššie	0
Vysokoškolské	30
Ostatní bez udania školského vzdelania	13
Ostatní bez školského vzdelania	10
Deti do 16 rokov	35
Spolu	260

Vlastné zisťovanie z obce

Vývoj nezamestnanosti

Priemerný ročný počet evidovaných nezamestnaných v obci v roku 2010 bolo 37, v roku 2011 bolo 24 ľudí, v roku 2012 bolo 23 ľudí, v roku 2013 bolo 20 ľudí a v roku 2014 bolo 24 ľudí.

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Tabuľka č. 8 Miera nezamestnaných

Miera nezamestnaných					
Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Obyvateľstvo	37	24	23	20	24

Vlastné zisťovanie z obce

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má stagnujúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa Štatistického úradu SR (REGDAT - databáza regionálnej štatistiky), v okrese Sobrance od roku 2001 bol zaznamenaný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Kým v roku 2001 EA obyvateľstvo tvorilo 47,97 % z celkového počtu, v roku 2011 to bolo 42,10 %. Pre porovnanie Košický kraj vykazoval v roku 2001 47,90 % EA obyvateľstva, v roku 2011 to bolo 45,35 % osôb z celkového počtu obyvateľov kraja.

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 240 obyvateľov obce tvorilo 113 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 47,08 % (okres Sobrance 45,06 %). Ženy tvorili 42,50 %. Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 24 osôb. Za prácou odchádzalo do zamestnania 87 obyvateľov obce. Najviac ľudí odchádzalo za prácou v oblasti verejnej správy a obrany (17 osôb), nasledovalo odvetvie maloobchodu (7 osôb) a vzdelávanie (8 osôb). Ako zamestnanci si uvádzalo podľa SODB 31 obyvateľov, 4 podnikatelia so zamestnancami a 8 podnikateľov bez zamestnancov.

Tabuľka č. 9 Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Vojnatina	240	113	47,08	4	21,23

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Priaznivý vývoj zamestnanosti v obci nemožno predpokladať, ten bude závisieť od ponuky pracovných príležitostí v okresnom meste Sobrance, ako aj výraznejšími investičnými aktivitami v rámci okresu a cezhraničnej spolupráce. Môže k tomu prispieť posilnenie východoslovenskej rozvojovej osi Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hranica s Ukrajinou a to vybudovaním dopravnej infraštruktúry, t.j. diaľnica D1 Budimír – Michalovce – Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou).

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

V obci je dostatočná ponuka neobývaných domov (29), ktoré si zachovali pôvodný architektonický charakter. Je potrebné sa zamerať na zachovanie prírodných, historických a krajinných črt so zameraním na vidiecku turistiku či agroturistiku (rekreačný pobyt na vidieku v obnovených pôvodných domoch)⁶.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje v priemyselnej výrobe, dochádzajú denne za prácou, a v poľnohospodárstve.

Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Obec má k dispozícii čiastočné informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktoré pracujú v zahraničí.

Uvedené údaje odzrkadľujú stagnáciu počtu nezamestnaných a na druhej strane dochádza k odlivu obyvateľstva za prácou z nášho územia. V dôsledku tejto skutočnosti obec zaznamenáva nepriaznivý trend vo vývoji ekonomiky a preto by mala podporovať aktivity podnikateľského sektora pri vytvorení nových pracovných miest⁷.

NEZAMESTNANÍ A ZAMESTNANCI S NÍZSKYM VZDELANÍM

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí i správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej. V období transformácie vzrástli príjmové a sociálne rozdiely, objavili sa ohrozenia a obavy zo straty zamestnania, čo v konečnom dôsledku viedlo a vedie k diferencovanému prístupu a k takým rozhodnutiam, ako je uzatvorenie manželstva, založenie rodiny a počet detí.

Na Slovensku od roku 1998 bol zaznamenaný globálne výrazný trend zvyšovania miery nezamestnanosti, čomu sa nevyhli ani obyvatelia obce Vojnatina. Občania dochádzajú za zamestnaním hlavne do Sobraniec a Michaloviec .

V spolupráci s ÚPSVaR Sobrance obec organizuje verejnoprospešné práce alebo menšie obecné služby. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce.

1.8 Bývanie

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 bol v obci stav domového a bytového fondu:

⁶ UPO Vojnatina

⁷ UPO Vojnatina

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Domový fond tvorilo v obci spolu 103 domov, z toho:

- trvale obývaných 74 domov,
- neobývaných 29 domov.

Trvalo obývané domy pozostávali zo:

- 74 rodinných domov.

Neobývané domy boli prevažne z týchto dôvodov:

- 29 z iných dôvodov.

Bytový fond tvorilo v obci spolu 103 bytov, z ktorých bolo 74 trvale obývaných:

- 4 vlastné byty v bytových domoch,
- 69 bytov vo vlastných rodinných domoch,
- 1 byt v inej budove.

Tabuľka č. 10 Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	90	86	79	78	74
Prírastok bytov		- 4	- 7	- 1	- 4
Počet bytov/1 000 obyv.	234,99	273,02	299,24	320,99	308,33
Okres Sobrance	226,96	253,90	286,90	282,30	289,19
Košický kraj	247,60	273,60	297,90	296,80	295,60
SR			370,00	353,50	321,30

Zdroj: ŠÚ SR, ÚPN-VÚC Košický kraj, Zmeny a doplnky 2014, vlastné výpočty

Doterajší vývoj bytov v obci zaznamenával úbytok bytového fondu. V počte trvale obývaných bytov na 1000 obyvateľov a v počte obyvateľov na jeden byt (obložnosť) bola obec Vojnatina priaznivo nad okresným aj krajským priemerom.

Prevládajú 5 izbové byty (24) a 3-izbové (27). Podľa veľkosti obytnej plochy je najviac bytov s výmerou 40 – 80 m² (50) bytov..

Tabuľka č. 11 Trvale obývané domy podľa obdobia výstavby (SODB 2011)

Obec	Do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a viac
Vojnatina	17	45	6	3

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva. Jedným zo základných predpokladov na riešenie celkovej nepriaznivej situácie v regióne, ako sú nízka ekonomická

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

aktivita obyvateľov a nepriaznivý demografický vývoj s priamym dopadom na jeho vekovú štruktúru, je vytváranie podmienok na bývanie.

Domový a bytový fond

Počet domov postavených v roku

2010 -1

2011 -0

2012 -1

2013 -1

2014 -2

Tabuľka č. 12 Rodinné domy a byty

Rok	Rodinné domy			Byty			
	Domy spolu	Trvale obývané domy	Neobývané domy	Byty spolu	Trvalo obývané byty v rodinných domoch	Neobývané byty	Neobývané byty vyčlenené na rekreáciu
2011	103	74	29	103	74	29	0

Vlastné zisťovanie z obce

Tabuľka č. 13 Výstavba rodinných domov

Obec	
Obdobie výstavby	Rodinné domy
2010 - 2014	5

Vlastné zisťovanie z obce

Veľkosť bytov v roku 2011

Tabuľka č. 14 Podnikateľské subjekty a inštitúcie

Obec	
Veľkosť bytu	počet
1 obytná miestnosť	0
2 izby	29
3 izby	27
4 izby	23
5 a viac izieb	24
Spolu	103

Vlastné zisťovanie z obce

1.9 Školstvo a vzdelanie

V budove bývalej školy bolo kamenárstvo, v súčasnosti už neexistuje. Školská dochádzka na strednom stupni sa zabezpečuje v okresnom meste Sobrance a Michalovce. Základnú školu žiaci navštevujú v obci Porúbka a Sobrance.

1.10 Sociálna sféra

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba, alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďí na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti⁸.

Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci⁹.

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Obec Vojnatina v budúcnosti nepočíta s nárastom počtu obyvateľov najmä v kategórii predproduktívneho a produktívneho veku. Je potrebné počítať aj

⁸http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
1.6.2012

⁹14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku.

Základné sociálne služby pre potreby obyvateľov obce sa zatiaľ neposkytujú v obci, ale sú zabezpečené v dostupných zariadeniach. V blízkosti obce sa nachádzajú sociálne zariadenia Zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby Sobrance, Dom sociálnych služieb Michalovce. Zariadenie pre seniorov Michalovce a Harmónia – zariadenie sociálnych služieb Strážske.

Veková štruktúra obyvateľstva nám ukazuje demografický problém blízkej budúcnosti – prestarnutie obyvateľstva a tým súvisiaci sociálny problém. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať sa na:

1. rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:
 - a. poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia.
 - b. nepriaznivého zdravotného stavu, jedným z riešení je denný stacionár novostavba alebo rekonštrukcia starého domu,
 - c. dovŕšenia dôchodkového veku,
 - d. zariadenie opatrovateľskej služby - terénnej sociálnej služby
 - e. jedáleň pre dôchodcov
 - f. rozšírenie činnosti klubu dôchodcov a klub pre mládež
2. rekonštrukcia centra obce so zameraním na vybudovanie relaxačnej a odдыхovej zóny – parková zeleň, lavičky....
3. dobrovoľné rekonštrukčné práce podporou dotácií a grantov na verejných priestranstvách pred obydliami spoločensky neprispôsobivých obyvateľov v rámci komunit osôb odkázaných na pomoc, aby sa u nich vytvoril pocit zodpovednosti a potreba začlenenia sa do spoločenského života v obci
4. dobudovanie športového areálu – aktivita pre mládež vo voľnom čase.

1.11 **Zdravotníctvo**

Zdravotnícke služby pre obyvateľov obce Vojnatina sú zabezpečené v Porúbke a v okresnom meste v Sobranciach.

Pre dostupnosť zdravotníckych zariadení v Sobranciach sa ani v budúcnosti nepočíta so zriadením týchto zariadení.

1.12 **Kultúra detí mládež dôchodcovia**

Každoročne obec podporuje tieto akcie:

- Oslavy stavania mája (máj)
- Juniáles (jún)
- Deň obce (júl- august)
- Športový deň obce (júl- august)
- prelom októbra a novembra – pietna spomienka,
- december – Mikulášske oslavy.

1.13 Šport

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka. V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

1.14 Ubytovacie zariadenia

Ubytovacie zariadenia v obci chýbajú a to aj z toho dôvodu, že nie je rozvinutý cestovný ruch.

1.15 Služby -Stravovacie a reštauračné služby

V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce nevplyva na finančné možnosti obce a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v *obci* a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo obce.

Stravovacie zariadenia sa v obci nenachádzajú, najbližšie sú v Sobranciach.

1.16 Cestovný ruch

Cestovný ruch v obci neexistuje.

Trendy v cestovnom ruchu Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejšiu rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce sa na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb.

1.17 Rekapitulácia rozpočtu obce za roky 2009 – 2014

Tabuľka č. 15 Rekapitulácia rozpočtu obce

Prehľad hospodárenia obce v období od 2009 – 2014 (v celých €)						
Ukazovateľ / Roky	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bežné príjmy	52030	43728	47984	50205	52428	60774
Kapit. príjmy	5000	0	50	4630	22478	5000
Príjmy spolu	57030	43728	48034	54835	74906	65774
Bežné výdavky	50199	47518	47942	49027	52224	58256
Kapit. výdavky	10041	0	0	2400	25893	5315
Výdavky spolu	60240	47518	47942	51427	78117	63571
Zisk/strata	-3210	+3790	+92	+3408	-3211	+2203

Vlastné zisťovanie z obce

1.18 Samospráva

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať Opatrenie klientskeho prístupu ktoré by riešilo vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov OZ k občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostky obce Vojnatina. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

5 členov. Obec má zriadené obecné komisie: Komisia na ochranu verejného záujmu a komisiu na ochranu verejného poriadku. Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy. Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠS

Sídlo matričného úradu	Porúbka
Sídlo pracoviska daňového úradu – kontaktné miesto	Sobrance
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Sobrance
Sídlo Okresného súdu	Michalovce
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Michalovce
Sídlo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Michalovce
Sídlo pracoviska úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Sobrance
Sídlo Územnej vojenskej správy	Košice
Sídlo Okresného úradu	Michalovce, Sobrance

1.19 **Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie územia**

Obec Vojnatina je súčasťou Vyššieho územného celku Košice. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce.

Počas svojho doterajšieho pôsobenia sa regionálna samospráva orientovala vo väčšine prípadov výlučne na plnenie kompetencií, ktoré jej boli stanovené zákonom. Plnenie ostatných kompetencií, stanovených zákonom iným orgánom verejnej správy, regionálna samospráva prirodzene očakávala od príslušných orgánov. Tento prístup sa za štrnásť rokov existencie Košického samosprávneho kraja ukazuje ako málo efektívny. Je to prístup zameraný na procesy, kde dodržanie procesu (kompetencií) limituje dosiahnutie výsledku, riešenie aktuálneho problému obyvateľa (napr. v oblasti nezamestnanosti, sociálnej degradácie a z nich vyplývajúcej chudoby). Ak jeden článok v reťazi si nedostatočne plní svoje kompetencie, tak celá reťaz neplní dostatočne stanovené funkcie. Alebo inými slovami, reťaz môže byť len taká silná ako jej najslabší článok. Preto stagnujúca alebo klesajúca životná úroveň na Východnom Slovensku a rastúca nezamestnanosť často prevyšujúca celoslovenský priemer nás nútia zmeniť tento málo efektívny model doterajšieho prístupu.

Táto zmena modelu prístupu bude v prvom rade vyžadovať zmenu doteraz zaužívaného spôsobu myslenia s ktorým sme pristupovali k riešeniu problémov v oblasti regionálneho rozvoja. Na základe doterajších skúseností by sme si mali uvedomiť, že ak si naše problémy nevyriešime sami, vyriešené s veľkou mierou pravdepodobnosti nebudú. Preto sa budeme musieť pokúsiť zmeniť svoj doterajší prístup k riešeniu problémov, upustiť od uprednostňovania individuálnych stratégií, upustiť od prenášania zodpovednosti za riešenie našich problémov na iných a aktuálne problémy riešiť spájaním všetkých, ktorí nám môžu a chcú pri ich riešení

pomôcť. Inými slovami pôjde o mobilizáciu sociálneho a ľudského kapitálu Košického kraja formou sociálnych partnerstiev, spolupracujúcich sietí a zapájaním širšej verejnosti do riešenia celospoločenských problémov. A práve z týchto princípov vychádza aj predkladaná nová vízia a misia PHSR KSK 2016 – 2022.

Je treba si uvedomiť, že výhody globalizácie sa najviac prejavujú v rozvinutých regiónoch, teda tam, kde je vysoká kúpna sila a rozvinutá a intenzívna doprava. V podmienkach menej rozvinutých regiónov, s nízkou kúpnu silou a s nedostatočne vybudovanou dopravnou infraštruktúrou, môže globalizácia spôsobovať prehlbovanie medziregionálnych rozdielov. A zrejme preto dnes existujú dve Slovenská, rozvíjajúci sa západ a zaostávajúci východ.

Preto v súčasnosti nevidíme inú cestu, ako cestu zmeny od doterajšieho trpného a pasívneho prístupu k negatívnym dôsledkom celosvetových globalizačných trendov smerom k iniciovaniu aktívnejšieho postupu smerujúceho k podpore našich domácich lokálnych ekonomík s cieľom udržať čo najdlhšie finančné zdroje vo vnútri danej lokálnej ekonomiky. Z tohto uhla pohľadu nie je ani tak dôležitý aký objem finančných zdrojov bude vo vnútri lokálnej ekonomiky, ale rozhodujúce bude, ako dlho tam ostanú, koľkokrát sa dokážu otočiť (regionálny multiplikátor). Čo je treba pre to urobiť?

Je treba zmeniť náš doterajší prístup. Je treba prestať prenášať zodpovednosť za riešenie našej nepriaznivej situácie na iných a očakávať, že iní budú riešiť naše problémy. Je treba si uvedomiť, že ak si naše problémy nevyriešime sami, vyriešené s veľkou mierou pravdepodobnosti nebudú. V tržnom hospodárstve sa človek jednoducho musí dokázať postarať sám o seba. Také sú pravidlá hry. V záujme zmeny nášho doterajšieho prístupu je preto treba začať hľadať vlastné tvorivé riešenia a možnosti cestou mobilizácie a skvalitňovania ľudského a sociálneho kapitálu vo vnútri Košického kraja, vzájomnou spolupracou akademickej, podnikateľskej a verejnej obce a hľadaním našich vlastných lídrov pre riešenie našich problémov. To je možné dosiahnuť spájaním všetkých, ktorí nám pri riešení našich problémov môžu a chcú pomôcť. Inými slovami je treba mobilizovať sociálny a ľudský kapitál Košického kraja formou sociálnych partnerstiev, spolupracujúcich sietí a zapájaním širšej verejnosti do riešenia celospoločenských problémov. Spolupráca by tak mala zahŕňať celú oblasť sociálnej štruktúry spoločnosti od rodín a komunít, cez neziskové organizácie až po kooperáciu podnikov a inštitúcií v klastroch a výrobných sieťach¹⁰.

¹⁰ PHSR KSK 2016 - 2022

EX-POST HODNOTENIE EXISTUJÚCEHO PHSR VRÁTANE VYHODNOTENIA ROZPRACOVANÝCH INVESTIČNÝCH A NEINVESTIČNÝCH PROJEKTOV K 31. 12. 2015

Projektový zámer (oblasť /priorita) 2 /1

Názov projektu		Vybudovanie multifunkčného ihriska
Cieľ projektu 1.1.1.		Cieľom realizácie projektu je zrealizovať multifunkčné ihrisko zameraného na loptové hry pre deti a mládež
Termín		2009 - 2010
Garant		Obec Vojnatina
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu (v SKK)		500 000,- SK
Verejné zdroje	miestne zdroje	100 000,- SK
	regionálne (VUC) zdroje	300 000,-zdroje VUC KSK
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	400 000,- SK
Súkromné zdroje	podnikatelia	
	nadácie	100 000,- granty nadácií
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	100 000,- SK
Výstupy		Novovybudované ihrisko Rozšírená ponuka pohybových aktivít pre deti
Užívatelia		Deti a mládež
Indikátory monitoringu		Plocha ihriska v m ² Zlepšenie možností zmysluplného a kvalitného využitia
Stav		Nerealizovalo sa je potrebné

Projektový zámer (oblasť /priorita) 3 /2

Názov projektu	Rekonštrukcia autobusových čakární
Cieľ projektu 2.1.1.	Cieľom projektu je rekonštrukcia autobusových čakární
Termín	2008 - 2010

**Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022**

Garant		Obec Vojnatina
Spolupráca (partneri)		Projekčná firma
Oprávnené náklady spolu (v SKK)		75 000,- SK
Verejné zdroje	miestne zdroje	25 000,- SK
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	50 000,- SK Program obnovy dediny, dotácie z Úradu vlády SR, zdroje KSK
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	- granty neziskových organizácií
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Plocha parkoviska
Užívatelia		Obyvatelia, návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Počet zrekonštruovaných čakární
Stav		Nerealizovalo sa je potrebné

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Projektový zámer (oblasť /priorita)5/1

Názov projektu		Rekonštrukcia obecných ciest, chodníkov a priekop
Cieľ projektu 1.1.1.		Zámerom projektu je zlepšiť kvalitu miestnych komunikácií a zvýšiť bezpečnosť na miestnych
Termín		2008 - 2011
Garant		Obec Vojnatina
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu (v SKK)		3 000 000,- SK
Verejné zdroje	miestne zdroje	200 000,- SK
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny	-
	zdroje EU	2 800 000,- SK, Regionálny operačný program- Opatrenie 4.1. modernizácia a budovanie
	verejné zdroje spolu	3 000 000,- SK
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Zrekonštruované miestne komunikácie
Užívatelia		Účastníci cestnej premávky, chodci
Indikátory monitoringu		Zlepšenie stavu miestnych komunikácií, zvýšené podmienky dopravy na miestnych pozemných
Stav		Nerealizovalo sa je potrebné

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Projektový zámer (oblasť /priorita)6/1

Názov projektu		Wybudovanie parkových a oddychových zón v obci Vojnatina
Cieľ projektu 1.2.1.		Cieľom projektu je revitalizáciou parkových a oddychových priestorov dosiahnuť trvalé zlepšenie životného prostredia obce, vytvoriť upravené parkové a oddychové zóny zabezpečujúce dobré kvality života v riešenom území.
Termín		2010 - 2014
Garant		Obec Vojnatina
Spolupráca (partneri)		Obyvatelia, podnikateľské subjekty v obci , občania v rámci aktivačných prác
Oprávnené náklady spolu (v SKK)		1 500 000,- SK
Verejné zdroje	miestne zdroje	100 000,- SK
	regionálne (VUC) zdroje	700 000,- SK
	národné zdroje/štátny rozpočet	700 000,- SK dotácia MF SR, Program obnovy dediny
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	1 500 000,- SK
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Plocha parkových a oddychových zón
Užívatelia		Obyvatelia, návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Plocha vybudovaných parkových a oddychových zón v m ²
Stav		Čiastočne realizované

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Projektový zámer (oblasť /priorita)6/1

Názov projektu		Vybudovanie parkoviska pri cintoríne a kostole
Cieľ projektu 1.2.3.		Cieľom projektu je vybudovať parkovisko pri cintoríne a kostole
Termín		2009 - 2011
Garant		Obec Vojnatina
Spolupráca (partneri)		Projekčná firma, realizačná firma, občania v rámci aktivačných prác
Oprávnené náklady spolu (v SKK)		500 000,- SK
Verejné zdroje	miestne zdroje	100 000,- SK
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	300 000,- SK Program obnovy dediny, dotácie z Úradu vlády SR,
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	400 000,- SK
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	100 000,- granty neziskových organizácií
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Plocha parkoviska
Užívatelia		Obyvatelia, návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Plocha vybudovaných parkovacích plôch v m ²
Stav		Nerealizovalo sa len čiastočne je potrebné

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Projektový zámer (oblasť /priorita)6/2

Názov projektu		Likvidácia divokých skládok v katastri obce
Cieľ projektu 2.1.1.		Cieľom projektu je vypracovať a zrealizovať projekt Odstránenie nelegálnych skládok TKO v katastri
Termín		2009-2012
Garant		Obec Vojnatina
Spolupráca (partneri)		poslanci OZ ,občania v rámci aktivačných prác SAŽP, realizačná firma
Oprávnené náklady spolu (v SKK)		1 000 000 ,- SK
Verejné zdroje	miestne zdroje	100 000 ,- SK obecný rozpočet
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny	900 000,- SK, Envirofond MŽP SR
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	1 000 000,- SK
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		
Užívatelia		Obyvatelia, organizácie v obci
Indikátory monitoringu		Objem zrekultivovaného množstva odpadu v m ³ Rast kvality životného prostredia obce - trvalé
Stav		Nerealizovalo sa je potrebné

1.20 **Analýza silných a slabých stránok územia**

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné a slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na jej základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Vojnatina nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť. Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Analýza rozvojového potenciálu obce Vojnatina formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. SWOT analýza poskytuje celkový pohľad na situáciu obce . na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využitovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy - disparity.

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none">➤ komplexne vybudovaná technická infraštruktúra – elektrina, plyn, voda, kanalizácia➤ Vypracovaná územnoplánovacia dokumentácia➤ Priaznivé pôdno – klimatické podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva➤ Prírodné a klimatické podmienky sú priaznivé pre rozvoj cestovného ruchu	<ul style="list-style-type: none">➤ Nedostatok pracovných príležitostí v obci a v okrese Sobrance➤ Nízka mobilita časti pracovnej sily a nezamestnanosť➤ Absencia cyklistických chodníkov a cyklotrás➤ Úpadok poľnohospodárskej produkcie➤ Nedostatočná sociálna

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kvalifikovaná a lacná pracovná sila ➤ Relatívne vysoký podiel stredoškolsky vzdelanej pracovnej sily ➤ Postupný rozvoj priemyselno - technologického parku v Sobranciach a Michalovciach iných priem. firiem ➤ Blízkosť hraníc s Ukrajinou a budovanie Schengenu ➤ Tradícia športovania a vybudované ihrisko ➤ Podpora kultúrnych podujatí a vybudovaný kultúrny dom ➤ Oficiálna internetová stránka obce ➤ Fungovanie obecného rozhlasu ➤ Predajňa potravín a rozličného tovaru, pohostinstvo ➤ Koncentrácia bytov v rodinných domoch a dostatok výhľadových plôch pre bývanie ➤ Vybudovaný verejný kanalizačný systém a ČOV ➤ Zachované historické pamiatky ➤ Atraktívna vidiecka krajina a malé vzdialenosti medzi jednotlivými turistickými oblasťami a centrami pri Šírave a Vinnom a v priľahlom regióne ➤ Možnosti využitia existujúcich zariadení pre zabezpečenie stravovania pre starších ľudí 	<p>infraštruktúra a kapacita sociálnych zariadení, hlavne pre seniorov, dlhodobo chorých a bezvládných</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slabá úroveň a aktivita tretieho sektora ➤ Nevybudované chodníky pre peších ➤ Nedostatok moderných športových, relaxačných a oddychových zariadení pre aktívny oddych ➤ Zlý stav autobusovej čakárne ➤ Nedostatočne rozvinuté poradenské a vzdelávacie služby pre oblasť podnikania - chýbajúce skúsenosti a motivácia na podnikanie ➤ Horšia dopravná prístupnosť do vzdialenejších miest ➤ Existencia divokej skládky ➤ Nevyhovujúci stav budovy obecného úradu ➤ Nedostatočné protipovodňové zabezpečenie ➤ Slabé povedomie obyvateľov o ochrane životného prostredia ➤ Odchod mladého obyvateľstva za prácou mimo región
Príležitosti:	Ohrozenia:

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

<ul style="list-style-type: none">➤ Posilňovanie spolupráce so susednými regiónmi a obcami pri riešení medzinárodných a domácich projektov zameraných na dosiahnutie trvaloudržateľného rozvoja obce➤ Využívanie programu hospodárskej pomoci EÚ a možnosť zapojenia sa do regionálnych štruktúr v rámci VÚC Košice➤ Zabezpečenie kvalitného vzdelávania na všetkých vzdelávacích stupňoch a podpora významu celoživotného vzdelávania➤ Využitie tradičných hodnôt obce z oblasti kultúrneho dedičstva a turistických atrakcií ako jarmok, remeslá, ľudová kultúra,➤ Potenciál rozvoja územia na individuálnu bytovú výstavbu s inžinierskymi sieťami➤ Možnosť dobudovania verejných priestranstiev v obci – komunikácie, chodníky spevnené plochy, ulice, verejná zeleň➤ Podpora rozvoja informačných technológií umožní lepší prístup k informáciám občanom mesta➤ Presun zahraničných investorov na východ od Slovenska➤ Podpora rekvalifikačných kurzov pre obyvateľov obce➤ Vytvorenie príťažlivých podmienok bývania v obci➤ Realizácia protipovodňových	<ul style="list-style-type: none">➤ Pomalý príliv zahraničného kapitálu a nedostatočné využívanie euro fondov➤ Slabá ponuka akýchkoľvek a hlavne atraktívnych pracovných príležitostí➤ Zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých hlavne marginalizovaných skupín obyvateľstva➤ Zhoršujúci sa demografický vývoj a postupné starnutie obyvateľstva➤ Nedostatok kvalitných pracovných miest spôsobuje odchod mladej vzdelanej populácie ako i kvalifikovanej pracovnej sily do zahraničia➤ Pokles záujmu o kultúru a tradície➤ Nedostatok finančných zdrojov na realizáciu investičných projektov v sociálnej infraštruktúre➤ Pomalý rozvoj cezhraničnej spolupráce v rámci regiónu (spolupráca s Ukrajinou)➤ Nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce➤ Pomalé zavádzanie moderných informačných systémov➤ Nedostatok prostriedkov na realizáciu rozvojových zámerov➤ Nízka kúpna sila obyvateľstva
--	---

<p>opatrení v obci na potoku</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Vybudovanie parkových a oddychových zón v obci➤ Rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily➤ Zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce➤ Rekonštrukcia a výstavba chodníkov	<ul style="list-style-type: none">➤ Rast individuálnej dopravy pri súčasnom poklese hromadnej dopravy➤ Oneskorenie pri budovaní cestnej infraštruktúry, najmä diaľnic➤ Slabý záujem o investičné príležitosti zo strany zahraničných investorov➤ Odliv peňazí miestnych obyvateľov, vydaných na nákup lacnejšieho tovaru na Ukrajine
---	---

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave. Ohrozenia obce Vojnatina vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže vedenie obce ovplyvniť.

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

2.1 Vízia územia,

Obec Vojnatina bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Bude vyvážene a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania. V súvislosti s rozvojom sa bude snažiť propagovať existujúce prírodné hodnoty, ktoré zasahujú do tejto oblasti. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – poľnohospodárska produkcia a drobné výrobné prevádzky,

ktoré neovplyvňujú kvalitu bývania. V oblasti propagácie sa obec zameria na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt a kultúrnej identity typickej pre túto oblasť. Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Vojnatina. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Vojnatina a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, v neposlednom rade aj ochrana životného prostredia. V súlade s poslaním obce Vojnatina všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov.

2. Doprava a komunikácie Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba miestnych komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií. Pridanou hodnotou by mala byť výstavba nových komunikácií a cyklotrás.

3. Technická infraštruktúra Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia rekonštrukcie verejného osvetlenia.

4. Odpadové hospodárstvo Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Pozornosť treba venovať aj tzv. zelenému odpadu a jeho kompostovaniu. Obec schvaľuje VZN o odpadoch a zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve.

4. Životné prostredie Udržiavanie a zveľaďovanie obce neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu

a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržovanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorína.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla.

Poskytovanie sociálnych služieb je regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky.

2.2 Formulácia a návrh stratégie,

Strategický cieľ PRO ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komúní, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľadňovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

a rozvoj služieb v regióne, zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Vojnatina nasledovný strategický cieľ: „Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Vojnatina, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do zlepšovania podmienok života obyvateľov obce v zdravom životnom prostredí pri zachovaní okolitého prírodného potenciálu. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci. Obec bude podporovať služby a takú výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na zveľadenie katastrálneho územia, s cieľom zachovania atraktivity obce na bývanie bez rušivých vplyvov a priemyselnej výroby. Opatreniami pre podporu malého podnikania a služieb sa bude snažiť znižovať nezamestnanosť. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky v rámci prírodných hodnôt nachádzajúcich sa v okolí Morského oka, potenciál Zemplínskej Šíravy, vinná cesta. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby. Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu obyvateľstva v aktívnom prostredí s vybudovanou infraštruktúrou. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva.

Strategický plán hospodárskeho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Vojnatina je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby. K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov,
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu.

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu rozvoja obce Vojnatina na roky 2016 – 2022 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Vojnatina. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativitu.

2.3 Strategické ciele v jednotlivých politikách

Zámer	1. Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti	2. Zvýšenie kvality spoločenského života a podnikania	3. Skvalitnenie životného prostredia	4. Cestovný ruch a rozšírenie ponuky voľno časových aktivít
	1.1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií a výstavba chodníkov a rigolov	2.1. Vytvorenie klubu mladých a dôchodcov	3.1. Zveľadenie verejných priestranstiev	4.1. Vybudovanie viacúčelového športového areálu
	1.2. Rekonštrukcia budovy Kultúrneho domu a OcÚ	2.2. Vytvoriť tradíciu usporiadania kult. stretnutí.	3.2. Realizácia oddychovej zóny	4.2. Vybudovanie cykloturistických trás
	1.3. Rekonštrukcia obecného rozhlasu bezdrôtový	2.3. Zriadenie informačných tabúl.		
	1.4. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2.4. Internetizácia obce vysokorýchlostný		
	1.5. Vybudovanie regulácie potoka			
	1.6. Vybudovanie denného stacionára, komunitné centrum			
	1.7. Rekonštrukcia autobusovej zastávky			
	1.8. Prístupová cesta k domu smútku a parkovisko pri dome smútku a cintoríne			

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Zámer „Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti“ je nevyhnutné z hľadiska životných štandardov, ako aj udržania požadovanej štruktúry a počtu obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Zámer „Zvýšenie kvality spoločenského života a podnikania“ zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy.

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Zámer „Skvalitnenie životného prostredia“ je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Zámer „Cestovný ruch a rozšírenie ponuky voľno časových aktivít“ budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu rozvoja obce Vojnatina sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

3.1. Akčné plány

Zámer 1. Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti

3.1.1 Cieľ 1.1. Miestne komunikácie, chodníky a rigolov

Opatrenie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií a výstavba chodníkov
Zodpovedný	starostka obce
Spolupracujúci	Projekčná organizácia, realizujúca firma
Predpokladaná výška investícií v €	350 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka

3.1.2 Cieľ 1.2. Kultúrny dom a OcÚ

Opatrenie	Rekonštrukcia budovy Kultúrneho domu a OcÚ za účelom zlepšenia energetickej úspornosti prevádzky a interiéru
Zodpovedný	Starostka obce
Spolupracujúci	Projekčná organizácia, realizujúca firma
Predpokladaná výška investícií v €	300 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

3.1.3 Cieľ 1.3. Obecný rozhlas

Opatrenie	Zrealizovať rekonštrukciu obecného rozhlasu na bezdrôtový
Zodpovedný	Starostka obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Realizujúca firma
Predpokladaná výška investícií v €	40 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Dotácia KSK, MF SR

3.1.4 Cieľ 1.4. Verejné osvetlenie a kamerový systém v obci

Opatrenie	Výmena osvetľovacích zdrojov verejných osvetlení za energeticky úspornejšie
Zodpovedný	Starostka obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Realizujúca firma
Predpokladaná výška investícií v €	80 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka

3.1.5 Cieľ 1.5. Regulácia potoka

Opatrenie	Výstavba regulácie potoka
Zodpovedný	Starostka obce , poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná firma, realizujúca firma, občania v rámci aktivačných prác
Predpokladaná výška investícií v €	200 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka, Envirofond

3.1.6 Cieľ 1.6. Vybudovanie denného stacionára

Opatrenie	Výstavba denného stacionára, komunitné centrum, rekonštrukcia bývalej ZŠ
Zodpovedný	Starostka obce , poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná firma, realizujúca firma,
Predpokladaná výška investícií v €	80 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka

3.1.7 Cieľ 1.7. Autobusová zastávka

Opatrenie	Rekonštrukcia autobusovej zastávky
Zodpovedný	Starostka obce , poslanci OZ
Spolupracujúci	Realizujúca firma,
Predpokladaná výška investícií v €	3 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, dotácia MF SR

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

3.1.1 Cieľ 1.8. Prístupová cesta k domu smútku a parkovisko pri dome smútku a cintoríne

Opatrenie	Prístupová cesta k domu smútku a parkovisko pri dome smútku a cintoríne
Zodpovedný	Starostka obce , poslanci OZ
Spolupracujúci	Realizujúca firma,
Predpokladaná výška investícií v €	35 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, dotácia MF SR

Zámer 2

Zvýšenie kvality spoločenského života a podnikania

3.2.1 Cieľ 2.1. Klub mladých a dôchodcov

Opatrenie	Vytvorenie Klubov mladých a klubu dôchodcov
Zodpovední	Starostka obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná a dodávateľská firma, občania v aktivačných prácach
Predpokladaná výška investície v €	10 000
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, dotácia MF SR

3.2.2 Cieľ 2.2. Tradícia kultúrnych podujatí

Opatrenie	Vytvorenie tradície usporiadania kultúrnych podujatí v obci
Zodpovedný	Starostka obce
Spolupracujúci	Poslanci OZ
Predpokladaná výška investície v €	5 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, zdroje KSK

3.2.3 Cieľ 2.3. Informačné tabule

Opatrenie	Zriadenie informačných tabúl
-----------	-------------------------------------

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Zodpovedný	Starostka obce
Spolupracujúci	Projekčná a dodávateľská firma
Predpokladaná výška investície v €	7 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, zdroje KSK, MF SR

3.2.4 Cieľ 2.4. Internet v obci

Opatrenie	Internetizácia obce, vysokorýchlostný
Zodpovedný	Starostka obce
Spolupracujúci	Projekčná a dodávateľská firma
Predpokladaná výška investície v €	70 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program rozvoja vidieka

Zámer 3
Skvalitnenie životného prostredia

3.3.1 Cieľ 3.1. Verejné priestranstvo

Opatrenie	Celková úprava a zveľadenie verejných priestranstiev aj cintorína
Zodpovedný	Starostka obce , poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná firma, realizujúca firma, občania v rámci aktivačných prác
Predpokladaná výška investícií v €	30 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, zdroje KSK, nadácie

3.3.2 Cieľ 3.2. Oddychová zóna v obci

Opatrenie	Realizácia oddychovej zóny pre rodiny s deťmi v obci
Zodpovedný	Starostka obce
Spolupracujúci	Poslanci OZ, občania v rámci aktivačných služieb
Predpokladaná výška investície v €	15 000
Finančné zdroje	obecný rozpočet, dotácia VUC KSK, granty environmentálnych nadácií

Zámer 4
Rozšírenie ponuky voľno časových aktivít a cestovný ruch

3.4.1 Cieľ 4.1. Viacúčelový areál s ihriskami pre deti a dospelých

Opatrenie	Zrealizovať výstavbu Viacúčelový areálu pre loptové hry
Zodpovední	Starostka obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná a dodávateľské firmy, občania v aktivačných prácach
Predpokladaná výška investície v €	30 000
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, VUC KSK, dotácia Ministerstva školstva SR

3.4.2 Cieľ 4.2. Vybudovanie cykloturistických trás v okolí

Opatrenie	Zrealizovať výstavbu cykloturistickej trasy
Zodpovední	Starostka obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Realizačná firma
Predpokladaná výška investície v €	100 000
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, dotácia Ministerstva školstva SR

Tabuľka č. 9 Harmonogram realizácie

Strategický zámer	Cieľ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	1.1.							
	1.2.							
	1.3.							
	1.4.							
	1.5.							
	1.6.							
	1.7.							
	1.8.							
2.	2.1.							
	2.2.							
	2.3.							
	2.4.							
3.	3.1.							
	3.2.							
4.	4.1.							
	4.2.							

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením

merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Strategické zámery bude možné naplňať, keď sa nebude meniť neustále dotačná politika a bude ľahšie môcť získať finančné zdroje z fondov EÚ, nakoľko obec z vlastných prostriedkov nebude mať možnosť naplňať svoje strategické ciele.

4.1. INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PRO a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov. Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PRO bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ. Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PRO Vojnatina. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PRO. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k naplňaniu cieľov PRO obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na naplňanie cieľov PRO a vstupujúce do partnerstiev na mimo sektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Vojnatina, v súlade s opatreniami a aktivitami PRO Vojnatina, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio - ekonomickí partneri – podieľajúci sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PRO Vojnatina na roky 2016 – 2022. **Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Vojnatina.** Implementácia PRO Vojnatina sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PRO by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce. Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PRO obce Vojnatina je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Vojnatina. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Vojnatina budú zabezpečovať pracovníci úradu a starostka obce.
- Kontrolným orgánom budú poslanci obce, súčinnosť poskytnú jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Vojnatina. Realizácia vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov, a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre euro fondy. V obci Vojnatina je zriaďovanie ďalších orgánov v súvislosti s PRO bezpredmetné.

4.2. SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PRO

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PRO patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2016 – 2022 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov. Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PRO je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorit a prioritných osí PRO. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PRO Vojnatina je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PRO Vojnatina. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Vojnatina vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PRO, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PRO a podklady pre rozhodovanie Obecného zastupiteľstva obce Vojnatina (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PRO). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PRO v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PRO Vojnatina). Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PRO ako celku bude zabezpečovať OcÚ Vojnatina. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PRO a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Vojnatina a Obecného zastupiteľstva obce Vojnatina. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PRO, resp. jeho rôznych aspektov.

Ciele PRO sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PRO Vojnatina. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PRO. Rámcové merateľné ukazovatele PRO sú uvedené na konci programovej časti PRO Vojnatina na roky 2016 - 2022. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov. Hodnotenie v súlade so systémom riadenia, definovaným v PRO, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PRO a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PRO a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2016 – 2022) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie.

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PRO, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba). Pri hodnotení treba brať v úvahu skutočnosť, že návrhy do PRO podávali rôzne cieľové skupiny obyvateľstva, inštitúcie a jednotlivci. Nie všetky úlohy sú reálne z pohľadu samosprávy, nie všetky úlohy sú prioritné z pohľadu obecného zastupiteľstva a nie všetky úlohy je možné zrealizovať z vlastných prostriedkov obce, s prihliadnutím na nenárokovateľnosť dotácií a nie celkom transparentný spôsob ich získavania. Niektoré úlohy môžu vychádzať z momentálnej nálady v obci či jednotlivých záujmov, pričom s odstupom času sa môžu javiť ako málo významné. PRO nie je dogma a nie je to nemenný materiál, je to vytýčenie dlhodobých cieľov a potrieb obce z pohľadu väčšinových záujmov a poradia financovania. Obecné zastupiteľstvo môže tento materiál dopĺňať a aktualizovať. Priebežné hodnotenie procesu priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1.januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá Obecný úrad Obecnému zastupiteľstvu obce Vojnatina najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PRO a priebežné správy o implementovaní PRO predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Vojnatina. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecného zastupiteľstva obce Vojnatina pri riadení realizácie PRO s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov. Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PRO a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PRO obce Vojnatina. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PRO (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2022. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Vojnatina, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

4.3. Akčný plán

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

5. FINANČNÁ ČASŤ

5.1. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, budú vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Tabuľka č. 10 Harmonogram realizácie s výškou finančných nárokov

Strategický zámer	Cieľ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Spolu

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

1.	1.1.		200 000	150 000					350 000
	1.2.			150 000	150 000				300 000
	1.3.			40 000					40 000
	1.4.	80 000							80 000
	1.5.				20 000	180 000			200 000
	1.6.		80 000						80 000
	1.7.			3 000					3 000
								35 000	35 000
2.	2.1.			10 000					10 000
	2.2.	500	500	500	1 000	500	1 000	1 000	5 000
	2.3.					7 000			7 000
	2.4.						30 000	40 000	70 000
3.	3.1.				10 000	5 000	15 000		30 000
	3.2.		15 000						15 000
4.	4.1.					30 000			30 000
	4.2.						100 000		100 000

Strategické zámery bude možné naplňovať, keď sa nebude meniť neustále dotačná politika a bude ľahšie môcť získať finančné zdroje z fondov EÚ, nakoľko obec z vlastných prostriedkov nebude mať možnosť naplňovať svoje strategické ciele.

6. ZÁVER

PRO Vojnatina je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. PRO je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby. Predmetný PRO Vojnatina bol schválený na zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Vojnatina dňa: 15.12.2015 uznesením OZ č. 62/2015 a zverejnený na obecnej tabuli dňa 18.12.2015. Obecné zastupiteľstvo obce Vojnatina dňa 28.12.2022 schválilo uznesením č. 59/2022 predĺženie platnosti PRO Vojnatina do 31.12.2025.

pečiatka obce

Silvia Ihnátová
starostka obce

7. PRÍLOHY PRO

7.1. Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

1. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
2. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
3. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja košického samosprávneho kraja (PHSR KSK),
4. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
5. Národný program reforiem, máj 2012,
6. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
7. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
8. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
9. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
10. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
11. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
12. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
13. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
14. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
15. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
16. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
17. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
18. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
19. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
20. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
21. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
22. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
23. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
24. UPSVaR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
25. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
26. www.statistics.sk
27. Vyhláška MŕP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
28. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
29. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Program rozvoja obce Vojnatina
programovacie obdobie 2016 - 2022

30. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261 1.6.2012
31. 14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>
32. PHSR obce Vojnatina 2008 - 2014,
33. Interné materiály obce Vojnatina.
34. Ferdinand Uličný Dejiny osídlenia Užskej župy

7.2. Zoznam skratiek použitých v PRO

1. PRO- Program rozvoja obce
2. SR – Slovenská republika
3. EÚ – Európska únia
4. PHSR KSK - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja
5. OECD – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
6. EK – európska komisia
7. RDP - Regional Development Plan - Národný (regionálny) rozvojový plán
8. CSF – Community Support Framework - Rámec podpory spoločenstva
9. SOP – Sectoral Operation Programme - Sektorové operačné programy
10. ROP – Regional Operation Programme - Regionálne operačné programy
11. SUS – Strategické usmernenia Spoločenstva
12. PD – Partnerská dohoda
13. OP – Operačné programy
14. SES – Ekologická stabilita
15. UPO – Územný plán obce
16. ÚPSVaR – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
17. ETC – Európska komisia cestovného ruchu
18. CR – Cestovný ruch
19. SWOT – analýza vnútorných silných a slabých stránok podniku, produktu, regiónu; Silné stránky (**S**trengths), Slabé stránky (**W**eaknesses), Príležitosti (**O**pportunities), Ohrozenia (**T**hreats)
20. OZ – Obecné zastupiteľstvo
21. OcÚ – Obecný úrad